

Reactie op het ontwerp SERV- rapport en -advies betere regelgeving

Algemene Raad

vragen naar / e-mail

Iris.vanriet@cjsm.vlaanderen.be

telefoonnummer

02 553 41 93

datum

18 november 2009

Inleiding

Het SERV-rapport en –advies over betere regelgeving biedt een zeer accurate en grondige analyse en evaluatie van het Vlaamse wetgevingsbeleid in de voorbije 10 jaar.

De SARC drukt zijn appreciatie uit over het geleverde werk en vooral ook voor het feit dat de SERV de mening vraagt van de andere strategische adviesraden.

De SARC gaat daarom graag in op de vraag om een reactie.

De SARC is de strategische adviesraad voor het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media. De raad is samengesteld uit vertegenwoordigers van het middenveld en uit onafhankelijke deskundigen. De Algemene Raad van de SARC waarin, naast 4 onafhankelijke deskundigen waaronder de algemeen voorzitter, twee afgevaardigden zetelen uit de vier sectorraden en één uit de Vlaamse Jeugdraad, houdt zich vooral bezig met thema's die de beleidsvelden cultuur, jeugd, sport en media overstijgen. De vier sectorraden van de SARC zijn de Sectorraad Kunsten en Erfgoed, de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk, de Sectorraad Media en de Vlaamse Sportraad.

Aanbevelingen

Bij het formuleren van een reactie op het SERV-rapport en –advies over een betere regelgeving, is de SARC uitgegaan van de eigen ervaring als strategische adviesraad, wat met zich meebrengt dat de focus ligt op het consultatieproces. Eerder al heeft de SARC in dit verband aanbevelingen gedaan aan de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement.

De aanbevelingen staan in het hoofdstuk 12 van het SARC Memorandum met als titel: 'Overheid, middenveld en adviesraad: partners in bestuur'. We geven hierna de meest relevante voorstellen weer.

Overheid

1. De SARC roept de overheid op om consequent te zijn met haar eigen plannen op het gebied van beter bestuurlijk beleid waarvan één van de uitgangspunten was: **'1 homogeen beleidsdomein = 1 minister'**. Het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM) is momenteel verdeeld over vier verschillende ministers. Er zal dus een goede afstemming moeten worden georganiseerd tussen de verschillende beleidvelden van het beleidsdomein.
2. Zo is het eveneens belangrijk dat de verschillende beleidsdomeinen zoals onderwijs, CJSM, gezondheid, economie, internationaal beleid, toerisme, ... goed samenwerken.
3. De SARC wijst er op dat er nood is aan een **duidelijke verhouding tussen de verschillende bestuurslagen en -vormen** (Europees, federaal, regionaal, provinciaal, lokaal) op basis van afgesproken taken om een effectief beleid te garanderen. Sommige culturele aangelegenheden behoren tot de Vlaamse, andere tot de federale bevoegdheid (vb. vrijwilligersstatuut, frequentiebeleid media, auteursrechten en billijke vergoedingen). **De Vlaamse Regering moet bij de federale overheid aandringen op regelingen die aan de specificiteit van cultuur tegemoetkomen.**
4. De overheid dient in haar beleid het evenwicht te bewaren tussen **dynamiek en verandering enerzijds en rust en zekerheid anderzijds. Regels om de regels zijn uit den boze.** Veel beter is het om beleid uit te stippelen op basis van beleidsvoorbereidend studiewerk en advies. Alleen zo wordt regelgeving maatschappelijk relevant en doeltreffend.
5. Een heel belangrijk aandachtspunt is de kwaliteit van de regelgeving. Een **duidelijk gecommuniceerd, kwalitatief beleidskader** waarbij er **correct** wordt omgegaan met de toepassing ervan, **moet de basis vormen van een cultuurbeleid.**
6. Het is duidelijk dat structurele subsidiëring voor organisaties via verschillende decreten niet aangewezen is, maar dat projectsubsidies over de grenzen heen wel mogelijk moeten zijn. Dit kan door verschillende **cultuurdecreten op elkaar af te stemmen** en door oog te hebben voor de mogelijkheden tot **samenwerking tussen verschillende sectoren.**

Middenveld

7. Het middenveld is van **onschatbare waarde voor de ontwikkeling van meer culturele goesting**. Vlaanderen beschikt over een groot en goed functionerend middenveld, een kracht die elders wordt benijd. Het middenveld heeft steeds een cruciale rol gespeeld in het initiëren van maatschappelijke vernieuwing en verandering en in de ontplooiing en vorming van mensen in een veranderende omgeving. Daarom vraagt de SARC dat in een open en constructieve dialoog tussen overheid en middenveld werk wordt gemaakt van de **strijd tegen maatschappelijke ongelijkheid**, want die leidt ook vaak tot uitsluiting van cultuurbeleving en verschillen in cultuurcompetentie.

Adviesraad

8. De overheid verwacht van de SARC **proactieve en anticiperende adviezen** over strategische vragen en maatschappelijke thema's in een fase waarin de

beleidsverantwoordelijken (parlement, regering of minister) nog geen volledige duidelijkheid hebben over een problematiek en het beleid nog in het ontwikkelingsstadium verkeert. Beleidsverantwoordelijken kunnen op de SARC een beroep doen wanneer ze behoefte hebben aan een klankbord voor nog onuitgewerkte ideeën. De overheid is ertoe gehouden om aan de SARC advies te vragen over voorgenomen wetgeving (decreten, besluiten...) en verwacht dan ook **doordachte, onderbouwde en evenwichtige adviezen**. Deze geven een beeld van een consensus of verhelderen verschillende standpunten en vergroten het maatschappelijke draagvlak voor beleidsbeslissingen.

De **SARC**, als strategische adviesraad voor het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media, heeft de **geschikte structuur en de gepaste samenstelling** om deze verwachtingen te kunnen inlossen. De Algemene Raad van de SARC adviseert over hoofdlijnen van beleid en over transversale thema's. Daarnaast brengen vier sectorraden adviezen uit met betrekking tot respectievelijk kunsten en erfgoed, media, sociaal-cultureel jeugd- en volwassenenwerk en sport. In de SARC zetelen onafhankelijke deskundigen en vertegenwoordigers van het middenveld.

9. De SARC is ervan overtuigd dat **de samenwerking met de overheid** kan worden **geoptimaliseerd door**:

- **de SARC vroeger bij de beleidsvoorbereiding te betrekken.** De verplichting van de Vlaamse Regering om advies te vragen over voorontwerpen van decreet en ontwerpen van besluit heeft als gevolg dat de SARC pas betrokken wordt als de beleidsbeslissing al in concrete teksten is omgezet. De SARC vraagt om al in een eerder stadium van de beleidsvoorbereiding betrokken te worden

- **de SARC de nodige tijd te geven om advies uit te brengen.** Ruim 60% van alle adviesvragen in 2008 waren vragen voor spoedadvies binnen de 10 dagen. Ze weken af van de standaard adviestermijn van 30 dagen. Met andere woorden, de uitzondering werd de regel. Door deze werkwijze ondergraaft de overheid haar eigen uitgesproken verwachting om proactieve en goed onderbouwde strategische adviezen te krijgen.

- **duiding en toelichting te geven over beslissingen omtrent SARC-adviezen.** De Vlaamse Regering heeft van het parlement via het kaderdecreet op de strategische adviesraden opdracht gekregen om duiding en toelichting te geven aan de raden over haar beslissingen naar aanleiding van de adviezen. Tot op heden neemt de regering deze opdracht zelden ter harte. De SARC is vragende partij voor periodieke interactiemomenten met de minister(s).

- **personeelsversterking.** Zonder afbreuk te doen aan de inzet en werkkraft van de huidige leden van het secretariaat, is bijkomend personeel noodzakelijk voor een vlotte continue werking. Het gaat hierbij om zowel administratieve als inhoudelijke versterking. De SARC verwijst hiervoor naar zijn structuur met een algemene raad en vier sectorraden met in totaal 81 leden. Op zijn minst zou er voor elke sectorraad een medewerker moeten zijn.

10. Een onderdeel van de materies waarover de SARC moet adviseren, betreft het jeugdwerk, een materie waar ook de **Vlaamse Jeugdraad**, als transversaal adviesorgaan, bevoegd voor is. De Vlaamse Jeugdraad en de SARC kunnen een wederzijdse inhoudelijke meerwaarde bieden voor elkaars advieswerk, via een goede onderlinge afstemming. Deze afstemming blijft het beste gegarandeerd door de vertegenwoordigingen van de Vlaamse Jeugdraad binnen de Sectorraad

Sociaal-Cultureel Werk voor Jeugd en Volwassenen en de Algemene Raad te handhaven.

Reactie op het SERV-rapport en advies

De SARC vindt in het SERV –advies “Wetgevingsbeleid: evaluatie en beleidssuggesties” meerdere voorstellen die antwoord kunnen bieden op de problemen en pijnpunten inzake de consultatiepraktijk die de SARC al heeft ervaren.

Meer bepaald voor wat betreft de **evaluatie** van het Vlaamse wetgevingsbeleid en met name de vaststelling dat adviesraden vaak pas zeer laat in beleidsprocessen en met korte deadlines geconsulteerd worden en dikwijls enkel omdat het verplicht is, zonder veel feedback nadien. De SARC beaamt dat het RIA-instrument, waarin ook het Jongeren en Kindereffecten Rapport (JOKER) is geïntegreerd, in de praktijk nog niet goed werkt. Momenteel worden inderdaad nog heel wat RIA's gemaakt omdat het verplicht is.

De SARC is het ook eens met de zes **uitgangspunten en randvoorwaarden** door de SERV geformuleerd: politiek draagvlak is nodig, alle betrokkenen moeten hun verantwoordelijkheid nemen, focussen op wat belangrijk is, formalisme vermijden (advies omdat het nu eenmaal moet), het zoeken van de meest effectieve en efficiënte processen om tot regelgeving te komen en het beheren hiervan.

De SARC kan zich daarom **aansluiten bij de prioriteiten voor het toekomstige wetgevingsbeleid.**

Vooraf met die voorstellen van de SERV die voorzien dat de adviesraden veel vroeger in het beleidsvoorbereidend proces worden betrokken waardoor formalisme kan vermeden worden en waardoor er meer kans is dat de adviezen daadwerkelijke impact hebben.

De stroomschema's voor wat betreft de 'Tijdig advies'-procedure (nieuw voorstel) maar meer nog de 'Witboekprocedure' (nieuw voorstel) zijn volgens de SARC waardevolle bijdragen om te komen tot een beter wetgevingsbeleid evenals tot een optimale transparantie en een betere explicitering van het consultatiebeleid.

De SARC is ook voorstander van het idee om, naar analogie van de nota aan de Vlaamse Regering, een nota aan het Vlaams Parlement in te voeren. Dit is een openbaar document waarin onder andere kan gespecificeerd worden of met de ingewonnen adviezen, die als dusdanig deel uit maken van de parlementaire stukken, werd rekening gehouden.

Iris Van Riet
Algemeen secretaris

Luk Verschuere
Algemeen voorzitter